

Република Србија
АП Косово и Метохија
ВИШИ СУД У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
П-Уз.бр. 1/16
Дана: 27.03.2017. године
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, судија појединац, Гордана Влашковић, у правној ствари тужиоца др. Ивана Лукића из Грачанице, ул. [REDACTED] [REDACTED] Крушевац, против туженог Дом Здравља „Грачаница“ и директора Дејана Милановића из Грачанице, кога заступа Љубомир Пантовић, адвокат из Косовске Митровице, ради заштите од узбуњивања, вредност предмета спора 23.627,46 динара, по закљученој усменој, јавној и главној расправи одржаној дана 24.03.2017. године, донео је дана 27.03.2017. године и у присуству туженог и јавно објавио следећу:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца др. Ивана Лукића, против туженог Дома здравља „Грачаница“ и в.д. директора др. Дејана Милановића из Грачанице којим је тражено да се утврди да је према тужиоцу предузета штетна радња у вези са узбуњивањем на тај начин што је тужени онемогућио дежурства тужиоцу, подношењем дисциплинских пријава у виду упозорења: бр. 1794 од 23.10.2015., бр. 1855 од 03.11.2015. и бр. 1332 од 09.08.2016. године, као и доношењем решења бр. 1946 од 24.11.2015. године којим је тужиоцу изречена мера опомене са најавом отказа и решење о изрицању мере новчане казне у висини од 20% основне зараде у трајању од 3 (три) месеца, бр. 1520 од 22.09.2016. године, чиме су тужиоцу повређена права из радног односа која остварује обављањем послова и радних задатака на радном месту лекара, специјалисте педијатрије, да се забрани вршење и понављање наведених штетних радњи, да се накнади материјална штета тужиоцу због изгубљене увећане зараде за дежурства у месечном износу од 23.627,46 РСД од дана 01.11.2015. године до дана враћања дежурства тужиоцу са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, да се накнади нематеријална штета тужиоцу због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа, накнада трошкова овог поступка колико до краја буду износили и да се ова пресуда објави у дневном листу „Политика“ о трошку туженог, све у законском року од дана пресуђења, као **НЕОСНОВАН**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 60.750,00 динара, у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

Образложење

Тужилац је тужбом и речима на расправама истакао да је код туженог запослен од 2004. године, на радном месту лекара, специјалисте педијатрије од 2012. године, да је током октобра месеца 2015. године пријавио свог послодавца овлашћеним органима: Републичкој инспекцији рада и Агенцији за борбу против корупције због неправилности у раду: неадекватног обрачунавања ноћног рада свим лекарима и корупције у Дому здравља „Грачаница“, у Грачаници, да је од извршеног надзора инспекције рада, дана 22.10.2015. године почела одмазда над њим због акта узбуњивања на тај начин што је одговорно лице у правном лицу, др Дејан Милановић према њему предузео штетне радње укидањем дежурстава, подношењем учесталих дисциплинских пријава у виду упозорења и решења којим му је изречена мера опомене са најавом отказа због непоштовања радне дисциплине и повреде радне обавезе, да одлука о укидању дежурстава и радном времену уопште нису постојале и да су оне као и остали акти којима је одлучивано о његовим правима и одговорностима фалсификовани пред рочиште за главну расправу, ради обмане суда, наглашавајући да су у решењу о изрицању мере опомене са најавом отказа, нетачни наводи послодавца, да је радно време трајало у првој смени од 7.00 – 14.00 часова већ је трајало од 7.00 – 13.00 часова.

У речи странака, тужилац је навео да су после подношења тужбе наступиле нове околности, од свог послодавца добио је још једно упозорење бр 1332 од 09.08.2016. године, због неовлашћеног приступа рачунару, а потом и решење о новчаном кажњавању бр. 1520 од 22.09.2016. године, па је у писменом поднеску, при крају расправе, уз постојећи тужбени захтев истакао и захтев којим тражи да се утврди да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем и доношењем решења о новчаном кажњавању.

Тужилац је из истог чињеничног основа повећао постојећи захтев на име накнаде материјалне штете са износа од 18.564,48 динара на износ од 23.627,46 динара, јер је током трајања поступка прибавио доказе о губитку увећане зараде за дежурства у наведеном месечном износу, што је коначно предмет тужбеног захтева: да се утврди да је према тужиоцу предузета штетна радња у вези са узбуњивањем на тај начин што је тужени онемогућио дежурства тужиоцу, подношењем дисциплинских пријава у виду упозорења бр. 1794 од 23.10.2015. бр. 1855 од 03.11.2015. и бр. 1332 од 09.08.2016. године, доношењем решења бр. 1946 од 24.11.2015. године којим је тужиоцу изречена мера опомене са најавом отказа и решење о изрицању мере новчане казне у висини од 20% основне зараде у трајању од 3 (три) месеца и бр. 1520 од 22.09.2016. године, чиме су тужиоцу повређена права из радног односа која остварује обављањем послова и радних задатака на радном месту лекара, педијатра, да се забрани вршење и понављање наведених штетних радњи, да се накнади материјална штета тужиоцу због изгубљене увећане зараде за дежурства у месечном износу од 23.627,46 РСД од 01.11.2015. године до дана враћања дежурства тужиоцу са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, да се накнади нематеријална штета тужиоцу због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа, накнада трошкова овог поступка колико до краја буду износили и да се ова пресуда објави у дневном листу „Политика“ о трошку туженог, све у законском року од дана пресуђења. Доказе је приложио. Висину нематеријалне штете није определио.

У писменом одговору на тужбу, речи на расправама, преко свог пуномоћника, у исказу саслушан као парнична странка, тужени је предложио суду да тужбени захтев тужиоца одбаци као недозвољен јер се тужбом у суштини напада одлука која се тиче организације процеса рада и руковођења установом или да одбије у целини јер су наводи тужиоца да је радњама туженог стављен у неповољнији положај у односу на остало здравствено особље и да је трпео одмазду због свог понашања узбуњивањем, паушални и неосновани.

Тражио је трошкове поступка по адвокатској тарифи на име приступа на рочишту дана 24.03.2017. године, за једно одложено рочиште дана 17.10.2016. године, на коме је тужилац тражио изузеће поступајућег судије иза два писмена одговора на жалбу тужиоца.

Суд је дозволио преиначење тужбе у објективном смислу, без доношења посебног решења, сходно одредби чл.199. ст.1. и чл. 200. ст.2. ЗПП-а („Сл. Гласник РС“ бр.72/11, 49/13, 55/14), као у поднеску тужиоца у речи странака, јер тужилац приначује тужбу зато што услед околности које су настале после подношења тужбе, од туженог добио још једно упозорење заведено под бр.1332 од 09.08.2016. године и решење бр.1520 од 22.09.2016. године којим му је изречена новчана казна због неовлашћеног приступа рачунару дана 30.06.2016. године. У одељењу за финансије Дома здравља. Из истог чињеничног основа, поред постојећег захтева, тражио је да се утврди да је према њему предузета штетна радња од стране туженог доношењем решења о новчаном кажњавању и повећава новчани износ на име накнаде материјалне штете. Тужени се оваквом преиначењу не може противити. Он се већ упустио у расправљање по преиначеном тужбеном захтеву када је у доказном поступку, на рочишту дана 25.08.2016. године доставио на увид упозорење тужиоцу бр 1332 од 09.08.2016. године а потом и решење бр 1520 од 22.09.2016. године.

При доношењу овакве одлуке, суд је посебно имао у виду чињеницу да се већ изнети процесни материјал и изведени докази могу употребити при одлучивању о проширеном захтеву налазећи да је преиначење целисходно за коначно решење односа међу странкама.

Суд је ценио и приговор туженог да је тужилац по укидању дежурства за категорију лекара, педијатра приступио спољашњем узбуњивању, не извршивши најпре, унутрашње узбуњивање а који пропуст има за последицу ускраћивање судске заштите.

Према члану 12. Закона о заштити права узбуњивача, узбуњивач има алтернативно право да изврши унутрашње, спољашње узбуњивање или узбуњивање јавности.

Сходно наведеној одредби, спољашњем узбуњивању није неопходно да предходи унутрашње узбуњивање, како то, у одговору на тужбу, тужени неосновано приговара.

У току овог поступка, ван рочишта, суд је решењима одбио два предлога тужиоца за одређивање привремене мере а која су потврђена решењем Апелационог суда у Нишу 18. Гж.-Уз 5/16 од 05.12.2016. године.

Сходно одредбама чл. 26. ст.2. Закона о заштити узбуњивача, суд се није упуштао у оцену законитости појединачних аката послодавца којим је решавано о правима, обавезама и одговорностима тужиоца па је одбио предлог тужиоца да се у овој правној ствари изведе доказ графолошким и економско финансијским вештачењем предметних аката и обрачуна зараде.

Суд је на рочишту одржаном дана 25.08.2016. године, одбио предлог за саслушање инспектора рада, Косовскомитроваког округа, Рајка Бараћа из разлога економичности поступка а имајући у виду чињеницу да је инспектор рада након извршеног надзора сачинио записник о нађеном стању и донео решење о отклањању утврђених повреда а који су приложени списима предмета.

На припремном рочишту, дана 12.08.2016. године, суд је указао странкама на могућност за вансудско решавање спора, путем посредовања или на други споразуман начин.

Суд је на рочишту дана 25.08.2016. године, извео доказни поступак читањем приложене писмене документације тужиоца:

- уговора о раду в.д.директора ДЗ „Грачаница“ из Грачанице, бр.975 од 22.07.2004. године, бр.1264 од 05.08.2005. године, и бр.1922 од 13.07.2012. године,
- поднесак тужиоца бр.1740 од 13.10.2015. године,
- одговор в.д.директора ДЗ-а бр.1753 од 15.10.2015. године,
- пријаве инспекцији рада Министарства за рад, запошљавања и борачка питања бр.389-117-0049/2015-04 од 09.10.2015. године,
- пријаве Агенцији за борбу против корупције бр.0140907-00-888/15 од 26.10.2015. године,
- решење инспектора рада бр.389-117-00049/2015-04 од 26.10.2015. године,
- обавештења тужиоцу у вези извршеног надзора Инспектора рада од 26.10.2015. године,
- упозорења в.д.директора ДЗ „Грачаница“, бр.1794 од 23.10.2015. године,
- изјаве тужиоца на упозорење од 30.10.2015. године,
- захтева за изјашњење бр.1855 од 03.11.2015. године,
- решење туженог бр.1946 од 24.11.2015. године,
- потврде лекарске коморе Србије бр.277/16 ОД 20.07.2016. године,
- вршењем увида у листе распореда рада за период од 2012. до августа 2016. године, са табеларним прегледом,
- вршењем увида у садржај обрачуна зараде за тужиоца,
- читањем решења овог суда Ппр.уз.бр.1/16 од 09.05.2016. године,
- тужбе за поништај акта послодавца у радном спору поднете основм суду у Косовској Митровици – судској јединици Грачаница дана 30.05.2016. године,
- предлога за извршење од 16.06.2016. године,
- решења о извршењу Основног суда у Косовској Митровици – судске јединице у Грачаници од 27.06.2016. године,
- обавештење Агенцији за борбу против корупције бр.530-50.007/2016. године, од 12.04.2016. године.
- упозорења бр. 1332 од 09.08.2016. године;
- чита се одговор на упозорење бр 1403 од 30.08.2016. године;
- чита се решење бр.1520 од 22.09.2016. године;
- решења бр. 1520 од 22.09.2016. године;

На истом рочишту суд је извео доказе и читањем писмене документације туженог:

- жалбе родитеља на рад Дома здравља „Грачаница“ бр.1516 од 20.08.2015. године, одлуке о укидању дежурства в.д.директора Дома здравља „Грачаница“ бр.1642 од 17.09.2015. године,
- записника са друге редовне седнице управног одбора Дома здравља бр.1923 од 19.11.2015. године,
- Одлуке управног одбора ДЗ бр.1923 од 19.11.2015. године,
- Одлуку о распореду радног времена ДЗ „Грачаница“ бр.1368 од 23.07.2015. године,
- Решења о изреченој мери опомене са најавом отказа тужиоцу од стране послодавца бр.1946 од 24.11.2015. године,
- Дописа Др.Далибора Стојановића, начелника службе опште медицине упућеног Републичком здравственом инспектору бр.578 од 23.05.2016. године,
- Поднесака руководиоца медицинских служби – подршка в.д. директору ДЗ „Грачаница“, бр.592 од 30.5.2016. године, упућеног одељењу здравствене инспекције Министарства здравља РС,
- Притужбе грађана – пацијената на рад тужиоца, захтева за изјашњење упућених туженом од стране радног тела Министарства здравља од 20.11. и од 11.12.2015. године,

- Упозорење тужиоцу од стране туженог од 09.08.2016. године,
- Изјава запосленог Јовице Смиљића, бр.965 од 30.06.2016. године,
- Захтева за изјашњење упућеног тужиоцу бр.962 од 30.06.2016. године,
- Одлуке директора ДЗ „Грачаница“ БР.243/2008.,
- Обавештења Министарства здравља од 16.06.2015. године, упућено туженом о одобрењу финансијских средстава.
- Извод из свеске о броју прегледа током 2016. године,
- Записника о примопредаји дужности директора бр.1936 од 06.11.2014. године,
- Упозорења бр.1332 од 09.08.2016. године,
- Обрачуна накнаде зараде туженог за 05.2016. године, и запослених у ДЗ „Грачаница“
- Вршењем увида у књигу уписа документације, деловодника у ДЗ .
- Увид у признанице о наплаћеним услуга у еврима,
- У записнике о извршеној контроли – инспекцији у ДЗ од стране одељења здравствене инспекције Министарства здравља РС;
- Читањем списка са табеларним прегледом од бр.1-556 здравствених осигураника који остварују право на здравствену заштиту ДЗ „Грачаница“ а немају отворен здравствени картон.

Суд је такође у доказном поступку, на околност да ли је тужилац због свог понашања узбуњивања радњама туженог, доведен у неповољнији положај у односу на остале запослене, дискриминисан због свог понашања као узбуњивач и на околности у тужби, саслушао на рочиштима одржаним дана 25.08, 05.09.2016. године и 24.03.2017. године, саслушао туженог у својству парничне странке и сведоке Далибора Стојановића, Нешка Недељковића, Мају Перић, Драгану Димић, Соњу Ракочевећ и Драгана Митровића из Грачанице, па је утврдио:

Тужилац је запослен код туженог од 01.08.2004. године, а послове специјалисте педијатра обавља у Служби за здравствену заштиту деце од 13.07.2012. године и даље.

(Утврђено читањем уговора о раду Дома здравља „Грачаница“ из Грачанице бр. 975 од 22.07.2004. године; бр.1264 од 05.08. 2005. године и бр.1922 од 13.07.2012. године).

Тужилац је достављањем информација, пријавио туженог надлежним државним органима због постојања сумње на кршење закона, злоупотребе службеног положаја и постојања сумње на присутне елементе корупције, описујући радње које по његовом мишљењу представљају кршење прописа. На тај начин је извршио спољашње узбуњивање сходно члану 8. Закона о заштити узбуњивача.

(Утврђено читањем пријава инспекцији рада од 09.10.2015. године и Агенцији за борбу против корупције од 26.10.2015. године)

Реакција надлежних органа била је адекватна.

Инспекцијски надзор од стране инспектората за рад Одсека инспекције рада у К.Митровици, а по пријави тужиоца због неадекватног исплаћивања ноћног рада свим лекарима и злостављања на раду, извршен је дана 22.10.2015. године, у Дому здравља „Грачаница“ у Грачаници и о томе сачињен записник о нађеном стању. Утврђене су повреде Закона и других прописа из области спречавања злостављања на раду.

Решењем инспектора рада од 26.10.2015. године, наложено је туженом послодавцу да отклони повреде тако што ће писменим путем обавестити запослене о забрани вршења злостављања и правима, обавезама и одговорности запосленог и послодавца у вези са забраном злостављања и запосленим учинити доступне податке о лицу коме запослени, који сумња да је изложен злостављању може да се обрати ради пружања савета и подршке.

Туженом је, решењем Републичког инспектора рада, наложено да изврши законску обавезу из чл. 34. Закона о спречавању злостављања на раду и чл.7. Правилника о правилима понашања послодавца у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду.

Поступак пред здравственом инспекцијом Министарства здравља је у току.

Извршен је инспекцијски преглед код туженог дана 12.06.2016. године, а по пријави тужиоца између осталог и да се по наредби одговорног лица у туженом свакодневно возилима транспортују пацијенти албанске националности, без здравственог осигурања и без потврде о хитности, у Клиничке центре у Србији, највише у КЦ Београд, где се по транспорту наплаћује по 650 еура, који се нигде не евидентирају, пацијентима се издаје само обична признаница без печата и потписа, а о оваквим транспортима није обавештен Завод а новац присваја директор и шеф возног парка.

Нађено стање је записнички констатовано, између осталог евидентиран је транспорт пацијената албанске националности без здравственог осигурања током 2016. године, наплаћен у евриме путем признаница. Овај поступак је у фази тражења и проверавања информација од надлежних у ДЗ и у Републичком фонду Пензијског и инвалидског осигурања Београд.

Тужилац је од надлежних органа добио обавештење о поступљеном у вези својих пријава.

(Утврђено је читањем дописа Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, инспекторијата за рад, одсек инспекције рада косовско-митровачког управног округа бр.389-117-00049/2015, увидом у записник ове комисије бр.389-117-00049/2015-04 од 22.10.2015. и у решење инспекције рада бр.389-117-00049/2015-04 од 26.10.2015.године.

Агенција за борбу против корупције је поводом захтева за заштиту узбуњивања од 26.10.2015. године, упутила истог дана допис тужиоцу у коме је наведено да је она утврдила да не постоји могућност за пружање заштите од стране Агенције у смислу одредбе чл.7 ст.2 правилника о заштити лица које пријави сумњу на корупцију („Сл.гласник РС бр.65/11“), на основу одредбе чл.56. Закона о агенцији за борбу против корупције, због престанка важења наведених одредби.

Тужилац је обавештен да је дана 25.11.2014. године, донет Закон о заштити узбуњивача („Сл.гласник РС“ бр.128/14“), којим је на другачији начин утврђена заштита узбуњивача који је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања у Службени гласник РС 04.12.2014. године, а почео да се примењује дана 05.06. 2015. године, због чега заштиту тужилац може остварити у судском поступку пред Вишим судом у Косовској Митровици, у складу са одредбама наведеног Закона. Даље је наведено да ће агенција наставити поступање по захтеву тужиоца као са другим представкама грађана у смислу одредбе чл. 65. Закона о агенцији за борбу против корупције.

(Утврђено читањем дописа агенције за борбу против корупције 014 бр.07-00-0888/2015-09 од 26.10.2015. године, и на основу исказа тужиоца).

Читањем одлуке директора Дома здравља „Грачаница“ у Грачаници бр 243/2008 става другог, утврђено је да у случају да лица која траже здравствену заштиту немају својство осигураног лица (нема здравствену књижицу или потврду) та лица су дужна да снесу трошкове хитног санитетског транспорта, као и санитетског транспорта који није

хитан али је оправдан и медицински неопходан у случају да транспорт било којим другим транспортним средством може угрозити живот и здравље пацијента.

Читањем Одлуке о распореду радног времена туженог бр. 1368 од 23.07.2015. године утврђено је да је радно време у Дому здравља, у првој смени, било од 07,00-14,00 часова.

Увидом у распореду рада лекара специјалиста утврђује се да је тужилац у својству педијатра у Дому здравља редовно дежурао од 2012. године до 01.11.2015. године.

Читањем Одлуке о укидању дежурства бр.1642 који је за категорију лекара, специјалиста педијатрије, донео тужени дана 17.09.2015. године, утврђује се да је донета сходно чл.77. ст.5. Закона о здравственој заштити, због потреба процеса и организације рада, односно пружања адекватне здравствене заштите дечијој популацији у дневним сменама.

На ову одлуку тужилац је добио сагласност Управног одбора Дома здравља.

(Утврђено је читањем Одлуке Управног одбора ДЗ „Грачаница“ у Грачаници бр.1923 од 19.11.2015. године)

Након извршеног инспекцијског надзора од стране Инспекције рада, тужилац је добио од туженог упозорење бр.1794 од 23.10.2015. године а због повреде радне обавезе који је извршио дана 09.10.2015. године због самовољног одласка с посла пре истека радног времена.

(Утврђено читањем упозорења бр 1794 од 23.10.2015. године)

Решењем туженог бр.1946 од 24.11.2015. године, тужиоцу је због непоштовања радне дисциплине, предвиђена чл.179. ст.2. тач.5. Закона о раду, изречена мера опомене са најавом отказа због тога што се дана 02.11.2015. године самовољно, без оправданог разлога, без знања и одобрења надређеног, након одласка у амбуланту у Сушицу, ради спровођења програма имунизације деце, по обављеној имунизацији деце, није вратио са осталом медицинском екипом на своје радно место у Дому здравља, где је по распореду у првој смени, на одељењу педијатрије, као једини лекар педијатар почев од 10,00 часова, морао бити на располагању деи којој је потребна здравствена заштита, које удаљење-неоправдано одсуствовање с посла је трајало до краја радног времена (14,00 часова).

Овом решењу предходило је упозорење бр.1855 од 03.11.2015. године на које се тужилац није изјаснио.

(Утврђено је читањем решења туженог бр 1946 од 24.11.2015. године и исказима тужиоца и туженог).

Решењем туженог бр.1520 од 22.09.2016. године, тужиоцу је због непоштовања радне дисциплине изречена мера новчане казне у висини 20% основне зараде за месец у коме је новчана казна изречена, у трајању од 3 месеца, обуставом од зараде запосленог.

Овом решењу предходило је упозорење туженог бр 1332 од 09.08.2016. године а које је тужиоцу достављено дана 23.08.2016. године.

Упозорење бр.1332 од 09.08. 2016. године, је суду на увид , на рочишту одржаном дана 25.08.2016. године, у доказном поступку доставио тужени.

(Утврђено читањем решења туженог бр 1520 од 22.09.2016. године, исказима тужиоца и туженог, увидом у записник са рочишта од 25.08.2016. године.

Саслушан у својству парничне странке, тужени је изјавио да одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику доноси директор здравствене установе сходно члану 77. ст.5. Закона о здравственој заштити.

Разлози због којих је дана 17.09.2015. године донео одлуку о укидању дежурства, за категорију лекара-специјалиста педијатрије, су потребе здравствене установе за обезбеђивањем здравствене заштите деци предшколског и школског узраста на територији коју покрива Дом здравља „Грачаница“ у централном објекту као и здравствену заштиту у шест здравствених амбуланти у његовом саставу и примедбе родитеља а не акт узбуњивања од стране од стране тужиоца.

При доношењу овакве одлуке имао је у виду да Дом здравља има у сталном радном односу само два педијатра др Ивана Лукића и др Соњу Ракочевећ, те да је важно да обезбеди дневну покривеност дечије популације због лечења, систематских прегледа мале, предшколске и школске деце, а пре свега сповођења имунизације по календару имунизације па је стога педијатре изузео из дежурства а поштујући одредбе Закона о раду, о безбедности и здравља на раду у смислу поштовања на дневни односно недељни одмор запослених.

Управни одбор је дао сагласност на ову одлуку, новембра 2011. године и иста је била истакнута на огласној табли Дома здравља.

Појединачне правне акте којима је одлучивао о правима и одговорности тужиоца донео је због непоштовања радне дисциплине и повреде радних обавезе а не због радње узбуњивањем од стране тужиоца.

Сведок др. Далибор Стојановић, начелник службе опште медицине у Дому здравља „Грачаница“ изјавио је да му нису познате било какве незаконите, нити штетне радње од стране директора Дома здравља а да су акти које је према тужиоцу донео резултат рада, дисциплине и организације рада у Дому здравља. Познато му је да је радно време у првој смени од 07,00 до 14,00 часова.

Сведок др. Нешко Недељковић, помоћник директора и начелник специјалистичких служби, је изјавио: да су у у Дому здравља имали проблема са пружањем адекватне здравствене заштите деци у дневним сменама због недостатка кадра за потебе систематског прегледа деце, редовног вакцинисања и ванредног прегледа деце у вртићима.

Помоћник директора био је упознат са свим одлукама туженог. Тврди да је одлука о укидању дежурства за педијатре резултат захтева родитеља да се дневне смене покрију специјалистима педијатрије, да је одлука о радном времену од стране туженог донета пре

радње тужиоца узбуњивањем а да је педијатар, др. Соња Ракочевећ отишла на специјализацију почев од фебруара до октобра 2015. године.

Сведок др. Соња Ракочевећ, изјавила је да је запослена у Дому здравља „Грачаница“, на радном месту специјалисте педијатрије где је дежурала у јануару и фебруару 2015. године када је отишла у Италију на специјализацију, која је трајала шест месеци.

Познато јој је да је тужени донео одлуку о укидању дежурства, педијатрима, у новембру 2015. године, из објективних разлога јер је то захтевала природа делатности и организациони послови у Дому здравља, поготову због примедби родитеља да су дневне смене непокривене лекарима педијатрима у служби за здравствену заштиту деце. Сасвим сигурно зна да тужени никоме од лекара није спречавао едукацију, па ни др. Лукићу. Сећа се,

када је она била начелник ове службе, увек је потписивала дане који су лекари добијали ради едукације.

Тврди да је понашање туженог према свима запосленима било исто. Радила се прековремено, по потреби. Однос в.д. директора према њима зависио је од тога како су се они односили према послу. Како другачији однос према послу има др Лукић и она, није тражила надокнаду, јер се радило о ванредној ситуацији.

Приговара исказу тужиоца да му је тужени наређивао да иде у Прешево и да у својству педијатра пружи помоћ избеглицама Авганистана и Сирије, већ је одлуком Владе договорено да наши лекари тамо пружају помоћ. По одлуци директора ишли су само мушкарци а поуздано се зна да су са др Лукићем били и лекари са ОРЛ-а и опште праксе.

Такође су јој познати случајеви транспорта лица албанске националности без здравственог осигурања али да је то дозвољено у хитним случајевима када је живот пацијената угрожен.

Сећа се да се тужилац, у време док је била начелник службе за заштиту деце, некоректно односио према њој у смислу што јој је приговарао да она њему не може да буде начелник јер је завршила факултет после њега, избегавајући контакте са њом, обраћајући се увек за све што му је било потребно др Недељковићу, начелнику свих специјалистичких служби. Претпоставља да се вероватно десила иста ситуација и др Милановићу.

На специјализацији је била од 16.03.2015. године до 17.11.2015. године. Пре и после специјализације, узела је годишњи одмор у трајању од по месец дана.

Резултат њеног усавршавања је слање петоро деце српске националности на бесплатне операције урођених срчаних мана на престижној клиници Сандonato у Милану.

Сведоци Маја Перић и Драгана Димић, су медицинске сестре у Дому здравља „Грачаница“ и раде на оделењу педијатрије. Нису им познате штетне радње које је предузимао тужени према тужиоцу а којима би он био стављен у неравноправан третман у односу на остале запослене, у смислу да је тужиоцу претио, наређивао, злостављао или му продужавао радно време које је трајало у првој смени од 07,00-14,00 часова.

Сведок Драган Митровић, запослен код туженог на радном месту службеника за јавну комуникацију, изјавио је да дана 30.06.2016. године, а када је тужилац неовлашћено приступио рачунару, није био на послу. Зна да се у том рачунару налазе поверљиви подаци који се односе на запослене и пацијенте јер он уређује и одржава веб сајт, и информационе системе рачунара. Нико није овлашћен да без његовог присуства користи тај рачунар, због тога што услед коришћења рачунара од стране неовлашћеног лица може доћи до квара на систему, услед вируса. Иначе, рачунари у канцеларији Оделењу за финансије, на чијем улазним вратима стоји натпис „ строго забрањен улаз“, имају своје штампаче. Др. Лукић је долазио код њега и пре 30.06.2016. године али му је он за његове потребе штампао на рачунару.

На основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, суд је сходно одредби чл. 8. ЗПП, одлучио по свом уверењу, па је нашао да је тужбени захтев неоснован у целини.

Саслушани сведоци нису потврдили наводе тужиоца да је тужилац од стране одговорног лица туженог претрпео одмазду на раду због радње узбуњивањем код надлежних органа, односно да га је тужени својим чињењем или нечињењем ставио у неповољнији положај у вези са узбуњивањем и то нарочито у погледу укидања дежурства, изрицања дисциплинских мера и казни, продужавања радног времена, услова за рад, извршавања

радних обавеза, стручног усавршавања, да му је учестало претио те да му је и наређивао да само он од лекара иде у Прешево, ради пружања помоћи избеглицима из Сирије и Авганистана.

Да дисциплинског процесуирања, због непоштовања радне дисциплине и повреде радних обавеза у смислу члана 179. ст.2. и 3. Закона о раду, нису били поштеђени ни други радници, утврђује се исказом сведока др Соње Ракочевић, која је пред судом детаљно описала случај медицинских сестара које су новчано кажњене 20% основне зараде зато што су дозволиле да сестре из друге службе узму картон из картотеке и однесу га код ординирајућег лекара, и случај радника Јовице Стевића, који је због сличног пропуста добио отказ.

Према чл. 2. ст.1. тач.1. Закона о заштити права узбуњивача, узбуњивање је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера а штетна радња је према истом чл. ст.1. тач.7., свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Према чл. 5. ст.1. тач.1. 2. 3. узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом; ако открије информацију из чл. 2. тач.1. овог закона у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње; и ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као узбуњивач.

Према чл. 21. ст.1. тач.1.-14. Закона о заштити узбуњивача, послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на: запошљавање, стицање својства приправника, рад ван радног односа, образовање, оспособљавање или стручно усавршавање; напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања, дисциплинске мере и казне; услове рада, престанак радног односа, зараду и друге накнаде из радног односа, учешће у добити послодавца, исплату награде и отпремнине, распоређивање или премештај на друго радно место; непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица и упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Такође, сходно одредби чл. 26. Закона о заштити узбуњивача, тужбом за заштиту у вези са узбуњивањем може се тражити: утврђење да је према узбуњивачу предузета штетна радња, забрана вршења и понављања штетне радње, уклањање последица штетне радње, накнада материјалне и нематеријалне штете, те објављивање пресуде у средствима јавног информисања о трошку туженог, док се не може побијати законитост појединачног акта послодавца којим је решавано о правима, обавезама и одговорностима запосленог по основу рада.

Сходно наведеном, суд налази да достављање упозорења о постојању разлога за отказ, решења о изрицању мере опомене са најавом отказа и о изрицању новчане казне тужиоцу од стране туженог, не представља штетну радњу.

Доношење појединачних аката од стране послодавца условљено је применом посебних прописа којима је одређен и поступак побијања у судским поступцима.

У конкретном случају, када је одлучивао о одговорности тужиоца, тужени је то чинио коначним одлукама које се могу побјигати пред Основним судом у року од 60 дана од дана уручења решења или сазнања за повреду права, а у случају пропуштања рока наступа њихова правноснажност.

Осим тога, у тужби за оцену законитости појединачног акта послодавца којим је решавано о одговорности узбуњивача по основу рада, по посебним прописима узбуњивач може истаћи навод да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези узбуњивањем и у том поступку пред надлежним судом оцењује се основаност навода да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези са узбуњивањем, у складу са законом о заштити узбуњивача из којих разлога нису основани разлози тужбе.

Одлука о укидању дежурства туженог, на који је Управни одбор дао сагласност, представља акт руковођења Установом.

Она је донета из оправданих и стварних разлога, због потребе процеса и организације рада, ради пружања адекватне здравствене заштите најмлађој популацији у централном објекту и шест амбуланти у њеном саставу, у складу са примедбама родитеља, а што је утврђено исказима сведока и изведеним писменим доказима на рочиштима за главну расправу.

Стога суд налази да доношење ове одлуке не представља штетну радњу, односно одмазду коју трпи тужилац у вези са узбуњивањем а кроз радњу дискриминације јер се не односи само на др. Лукића већ и на др Соњу Ракочевих, односно на категорију лекара специјалиста педијатрије. Тај спорни догађај који је представљао и непосредни повод за покретање овог поступка није имао за циљ повреду достојанства, угледа личног и професионалног интегритета тужиоца.

Суд је исказе сведока у потпуности прихватио јер су логични, јасни, убедљиви и међусобно подударни.

Суд је одбио и захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у износу од 23.627,46 динара и нематеријалне штете коју тужилац није определио, јер се код накнаде било материјалне, било нематеријалне штете прво утврђује основ штете а затим њена висина.

У конкретном случају основ за накнаду материјалне и нематеријалне штете представља утврђена одмазда на раду, па како ње нема, суд налази да нема основа за утврђивањем материјалне и нематеријалне штете и њеног досуђења у смислу чл.154. ст.1. и 172. закона о облигационим односима.

У напред наведеном поступку, није утврђено да је од стране туженог, према тужиоцу предузета штетна радња односно тужени је доказао да наведене радње које је предузео према тужиоцу, нису у узрочној вези са радњом узбуњивања, па је тужбени захтев тужиоца, објављивање пресуде по тужби из разлога предвиђених чл. 26. ст.1). -4). Закона о заштити узбуњивача, у средствима јавног информисања о трошку туженог, одбио као неоснован.

Суд је ценио и остале доказе који се налазе у списима предмета, али их није посебно образлагао јер нису били од утицаја на доношење другачије одлуке.

На основу изложеног, донета је одлука као у изреци пресуде.

Одлуку о трошковима поступка, суд је донео сходно одредби чл. 163. 153. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је тужени успео у спору, да је од нужних и оправданих трошкова имао трошкове на име заступања на једном рочишту, износ од 18.000,00 динара, за једно одложено рочиште (због захтева тужиоца за изузеће поступајућег

судије) износ од 9.750,00 динара и за два одговора на жалбу износ од по 16.500,00 динара, што све укупно износи 60.750,00 динара. Одлуку о висини награде за заступање, суд је донео сходно одредби тарифног броја 31, у вези 14 тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката.

Судија
Гордана Влашковић с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: *Против овог решења дозвољена је жалба Апелационом суду у Нишу, у року од 15 дана, а преко овог суда.*